

Efectele a doi ani de criză la Iași: șomaj, falimente și credite împovărătoare Radiografia dezastrului

* **24.500 de șomeri, peste 11.000 de firme desființate și scăderea cu până la 40 la sută a producției industriale este chipul pe care l-a luat criza la Iași**

* **doi ani au fost suficienți pentru ca dintr-un pacient sănătos, economia Iașului să ajungă în metastază**

* **introducerea impozitului minim, lipsa finanțărilor bancare și a stimulilor guvernamentali sunt principalii factori care au favorizat adâncirea în recesiune**

Doi ani de criză gestionată catastrofal au fost suficienți pentru ca economia Iașului să intre într-un declin ca după un război. Septembrie 2008, momentul declanșării dezastrului, se caracteriza printr-o efervescentă a creditării, prin entuziasm antreprenorial și forță de muncă dinamică, pentru ca următorii doi ani să treacă în cealaltă extremă.

Anii 2009 și 2010, sub semnul falimentelor

Lipsită de un sector productiv sănătos, economia Iașului a fost prinsă în ghearele crizei într-o etapă când se dezvolta doar pe bază de comerț și imobiliare, fiind descoperită în fața declinului. Consecința: peste 11.000 de firme au falimentat începând cu toamna anului 2008, aruncând în stradă peste 24.500 de șomeri. Potrivit datelor Oficiului Registrului Comerțului (ORC) de pe lângă Tribunalul Iași, comerțul, construcțiile, intermedierea imobiliară, reparațiile de mașini și alte utilaje sunt sectoarele în care s-au înregistrat cele mai multe suspendări și radieri de firme în ultimii ani.

Vârful „icebergului” a fost atins în 2009, când aproximativ 9.000 de patroni au pus lacătul pe firme, presați de o piață de desfacere tot mai restrânsă și de datorii greu de gestionat. **„Cred că nu putem vorbi doar de anumite sectoare afectate, ci de o situație generalizată. Cele mai mari dificultăți le-au întâmpinat societățile cu credite mari, pentru că valoarea datoriilor a crescut, în timp ce valoarea activelor achiziționate a scăzut foarte mult”**, ne-a explicat Liviu Voinea, membru al Grupului de Economie Aplicată.

Falimentele în masă s-au reflectat și în cifrele statistice. În luna septembrie 2009, producția industrială a Iașului era cu 40 la sută mai mică decât în aceeași lună a anului 2008. Exportul aproape a dispărut: de la o valoare de peste 27 milioane de euro, în septembrie 2008, a coborât la 18,4 milioane de euro în septembrie 2009.

Drame sociale

Închiderea miilor de companii nu a avut doar consecințe economice, ci a fost generatoare de uriașe probleme sociale. Peste 24.000 de persoane se află pe lista șomerilor în Iași, cu 7.500 mai mult decât în luna septembrie 2008. Rata șomajului a urcat de la 4,8 la sută, la 6,3 procente, în numai doi ani.

Odată cu declanșarea crizei, statisticile s-au umflat lunar cu sute de persoane intrate în rândul șomerilor, fără perspectiva de a-și găsi curând un alt loc de muncă. Drama este cu atât mai mare cu cât mare parte a ieșenilor trimiși în grija statului cu câteva sute de lei pe lună sunt angrenați în credite împovărătoare.

Ce se putea face

Criza din România, deși a fost legată de convulsiile internaționale, a fost un mai mult de natură internă, cauzată de problemele structurale ale economiei. „Cauza principală a fost consumul excesiv din sectorul privat.

Politicile publice ar fi putut limita efectele crizei economice, dacă ar fi fost adaptate contextului. Când am avut creștere economică, trebuia luate măsuri de temperare a riscului de supraîncălzire a economiei, precum majorarea TVA, renunțarea la cota unică și scăderea numărului de angajați din sectorul public. Când economia a intrat în recesiune, s-au adoptat măsuri în direcția crizei, de tăieri salarii și disponibilizări. Politicile prociclice au fost prost gestionate și au ajutat la adâncirea recesiunii”, a precizat Liviu Voinea.

Oamenii de afaceri susțin nu doar că au lipsit măsurile de stimulare economică, ci și că au fost adoptate măsuri nepotrivite momentului. **„Dacă nu ar fi fost comise greșeli, precum introducerea impozitului minim care a dus la închiderea a sute de mii de firme, România ar fi depășit altfel criza. IMM sunt structuri flexibile, care reușesc să se adapteze la orice fel de condiții, dacă funcționează într-un climat favorabil și previzibil”**, ne-a declarat Neculai Vițelaru, președintele Patronatului pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (PIMM) Iași.

Când ieșim din recesiune?

Deși declarațiile oficiale sunt pline de optimism, nu la fel se văd lucrurile din economia reală. „Nu sunt resurse pentru creștere în 2011. Scăderea va continua pe fondul unei profunde pauperizări a populației, prin creșterea nivelului șomajului și reducerea veniturilor și a nivelului de trai”, ne-a precizat Liviu Voinea.

Sursa: Evenimentul de Iasi, 21.09.2010

<http://www.evenimentul.ro/articol/radiografia-dezastrului.html>